

POSTANOWIENIE

18 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk

na posiedzeniu niejawnym 18 czerwca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A.D.

przeciwko Syndykowi masy upadłości Banku spółki akcyjnej w upadłości
w W.

o zapłatę i ustalenie,

na skutek skargi kasacyjnej Syndyka masy upadłości Banku spółki akcyjnej w
upadłości w W.

od wyroku częściowego Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 7 czerwca 2024 r., I ACa 2820/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 lutego 2023 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu ustalił, że pomiędzy A.D. i Bankiem S.A. w W. nie istnieje stosunek prawny wynikający z umowy kredytu hipotecznego nr [...] zawartej 24 lipca 2007 r. pomiędzy powódką oraz Bankiem1 S.A. w K. - Oddział w Ł. zmienionej aneksami nr [...] z dnia 7 marca 2008 r., nr [...] z dnia 29 lipca 2010 r. oraz nr [...] z dnia 13 września 2012 r. (pkt 1); zasądził od Banku S.A. w W. na rzecz A.D. 154 523,42 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie naliczanymi od kwoty: a) 15 276,61 - od 19 marca 2022 r. do dnia zapłaty; b) 139 246,81 zł - od 14 października 2022 r. do dnia zapłaty (pkt 2) i orzekł o kosztach postępowania (pkt 3).

Wobec ogłoszenia upadłości Banku Spółki Akcyjnej w W., postanowieniem z 8 sierpnia 2023 roku, Sąd Apelacyjny zawiesił postępowanie apelacyjne na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. ze skutkiem od dnia 20 lipca 2023 r. Ponadto sąd wezwał do udziału w sprawie na podstawie art. 174 § 3 k.p.c. Syndyka masy upadłości Banku Spółki Akcyjnej w W. (k. 366).

Postanowieniem z 6 września 2023 r. sąd podjął postępowanie w sprawie w zakresie żądania ustalenia nieistnienia stosunku prawnego wynikającego z przedmiotowej umowy (k. 372).

Wyrokiem częściowym z 7 czerwca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację pozwanego w części, w jakiej wniesiono ją od rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 zaskarżonego wyroku.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok częściowy Sądu Apelacyjnego w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na istotne zagadnienie prawne, które ujął w formie pytania: „Czy postępowanie sądowe z powództwa kredytobiorcy o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego z umowy kredytu waloryzowanego (indeksowanego albo denominowanego) do waluty obcej, wytoczone przeciwko upadłemu bankowi (kredytodawcy), jest sprawą „o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości” w rozumieniu art. 145 ust. 1 pr.up. i tym samym podlega zawieszeniu na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 lub art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 144 ust. 1 i w zw. z art. 145 ust. 1 pr.up. do czasu rozpoznania zgłoszenia wierzytelności na liście wierzytelności lub, odpowiednio, odmowy uwzględnienia wierzytelności na liście i wyczerpania trybu określonego ustawą?”.

Skarżący wskazał także, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących poważne wątpliwości i rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 144 ust. 1 i w zw. z art. 145 ust. 1 pr. up. oraz art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c. w zw. z art. 144 ust. 1 w zw. z art. 145 ust. 1 pr. up.

W odpowiedzi powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnił przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie zostać przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w judykaturze sądowej i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych

lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów budzących wątpliwości nie zachodzą, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w określonej kwestii i nie zachodzi potrzeba jego zmiany. Taka sytuacja występuje w okolicznościach niniejszej sprawy, bowiem w uchwale z 19 września 2024 r., III CZP 5/24, (OSNC 2025, nr 4, poz. 42) Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że postępowanie sądowe z powództwa kredytobiorcy będącego konsumentem o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego z umowy kredytu, prowadzone przeciwko bankowi, co do którego w toku postępowania ogłoszono upadłość, nie jest sprawą „o wierzytelność, która podlega zgłoszeniu do masy upadłości” w rozumieniu art. 145 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe, a tym samym może być podjęte z chwilą ustalenia osoby pełniącej funkcję syndyka (zob. także np. postanowienia SN: z 21 października 2025 r., II CSKP 410/25; z 21 listopada 2025 r., I CSK 3032/24).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeknie sąd powszechny w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Agnieszka Jurkowska-Chocyk

A.G.

[SOP]

